

آئین همسرداری

در احادیث اسلامی

عبدالرحیم موکبی

همسر» و ۲۰ حدیث پسین آنها مربوط به «اخلاق زن نسبت به همسر» است.

چشمان امید ما می‌گوید که این «حدیث گزینی» مطبوعاتان می‌آید و مقبولتان می‌افتد؛ اما «خواجه شیراز» نیز چه دُر سُفته است که گفته است:

صالح و طالع متاع خوبش نمودند
تا که قبول افتاد که در نظر آید
یادآوری می‌شود که مبلغان محترم می‌توانند در ماه مبارک رمضان این موضوع را در قالب سخنرانی کوتاه (۱۰ دقیقه‌ای) بین دو نماز یا بعد از نماز صبح مطرح کرده و هر روز یک یا

به نام آنکه دل کاشانه اوست چراغ هر کسی در خانه اوست یکی از موضوعات مهمی که هر مؤمنی خواهان فهم آن از کلام دربار معصومین علیهم السلام است، موضوع «آیین همسرداری» است. بدین منظور، بر آن شدید تابه «آیین همسرداری در احادیث اسلامی» نظری بیفکنیم و «۴۰ حدیث» در این زمینه را برگزینیم و با ترجمه‌هایی دقیق و روان همراه سازیم و با عنوان‌هایی زیبا و تفکر برانگیز زمینه تدبیر فراهم کنیم و این نکته را نیز حاضر نشان کنیم که ۲۰ حدیث آغازین آنها مربوط به «اخلاق شوهر نسبت به

مدارکن، و با او به نیکی همنشینی کن
تا زندگیت با صفا شود.

از تکبر و خشونت بپرهیز

۴- پیامبر عزیز خدا^{علیه السلام}
می فرمایند:

«خَيْرُ الرِّجَالِ مِنْ أَمْتَهِ الَّذِينَ
لَا يَطْأَوُنَ عَلَىٰ أَهْلِهِمْ وَيَحْنُونَ عَلَيْهِمْ وَلَا
يَظْلِمُوْهُمْ»؛ بهترین مردان امت من، آن
کسانی هستند که نسبت به خانواده
خود خشن و متکبر نباشند و بر آنان
ترحّم و نوازش کنند و به آنان آزار
نرسانند.»

سیلی، هرگز!

۵- پیامبر عزیز خدا^{علیه السلام}
می فرمایند:

«أَفَيْ رَجُلٍ لَطَمَ أُمْرَأَتَهُ لَطَمَةً، أَمْ رَأَةٌ
عَزَّرَ وَجْلَ مَالِكٍ خَازِنَ النِّيرَانَ قَيَّطَمَهُ عَلَىٰ حَرَّ
وَجْهِهِ سَبْعِينَ لَطَمَةً فِي ثَارِ جَهَنَّمَ؟» هر کس
به صورت زنش سیلی بزند، خداوند به
آتشیان جهنم دستور می دهد تا در

دو مورد از وظایف زن یا مرد را بیان
کنند. البته مبلغان هنرمند با طرح مقدمه
و ارائه توضیح و سپس نتیجه گیری
مطلوب از این احادیث، جلسات با
برکت و پرفیضی خواهند داشت.

اخلاق شوهر نسبت به همسر

اظهار محبت بیشتر: ایمان بیشتر

۱- پیامبر عزیز خدا^{علیه السلام}

می فرمایند:

«كُلَّمَا آزِدَادَ الْعَبْدَ اِيمَانًا آزِدَادَ حُبَّا
لِلنَّسَاءِ؛ هر چه ایمان بنده زیاد شود،

محبت [وی] به زن های زیاد می شود.»

دوستدار اهل بیت^{علیهم السلام} دوستدار همسر

است

۲- امام صادق^{علیه السلام} می فرمایند:

«كُلَّ مَنِ آشَتَدَ لَنَا حُبَّاً آشَتَدَ لِلنَّسَاءِ حُبَّاً؛
هر کس بیشتر دوستدار ما (خاندان
عصمت و طهارت) باشد، به زن ها
(همسرش) نیز بیشتر دوستی می کند.»

صفای زندگی اینجاست، اینجا

۳- حضرت امیر المؤمنین علی^{علیه السلام}

می فرمایند:

«أَفَدَارِهَا عَلَىٰ كُلَّ حَالٍ وَأَخْسِنِ الصُّحْبَةِ
لَهَا فَيَضْفُّ عَيْشَكَ؟» همیشه با همسرت

۱- بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۲۲۸.

۲- همان، ج ۱۰۳، ص ۲۲۷.

۳- مکارم الاخلاق، ص ۲۱۸.

۴- همان، ص ۲۱۶.

۵- مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۵۰.

همچون مجاهدی است که در راه خدا
جهاد می‌کند.»

آیا هدیه هم می‌خری؟
۹- پیامبر عزیز خدا ﷺ
می‌فرمایند:

«مَنْ دَخَلَ السُّوقَ فَأَشْتَرِى تَحْفَةً فَعَمِّلَهَا
إِلَى عَيْلِهِ كَانَ كَحَامِلٍ صَدَقَةً إِلَى قَوْمٍ مَحَاوِيجَ
وَلَبَيْدَأً بِالْأَنَاثِ قَبْلَ الْذُكُورِ فَإِنَّ مَنْ قَرَأَ أَبْنَتَهُ
فَكَانَمَا أَعْتَقَ رَقْبَةً مِنْ وُلْدٍ إِسْمَاعِيلَ وَمَنْ أَفْرَرَ
يَعْنَى أَبْنَى فَكَانَمَا يَكْسِي مِنْ حَشْيَةَ اللَّهِ وَمَنْ يَكْسِي
مِنْ حَشْيَةَ اللَّهِ أَدْخَلَهُ اللَّهُ جَنَّاتِ الْأَنْعَمِ؛ هُرَّ
كَسْ بِهِ بَازَارُ رُودَ وَهَدِيهِ اِي بَرَاي
خانواده‌اش بخرد و ببرد، [پاداش او]
مانند کسی است که برای نیازمندان
صدقه می‌برد. [او هنگامی که هدیه را به
خانه می‌برد]، باید، قبل از پسران، به
دختران بدهد، زیرا کسی که دخترش را
شادمان کند، مانند کسی است که یک
بنده از فرزندان اسماعیل را آزاد کرده
است. و هر کس [ایا دادن هدیه‌ای]
چشم پسری را روشن کند، گویا از

آتش جهنم هفتاد سیلی بر صورت او
بزند.»

من تو را دوست دارم

۶- پیامبر عزیز خدا ﷺ
می‌فرمایند:

«قَوْلُ الْرَّجُلِ لِلنِّسَاءِ أَنِّي أَحِبُّكَ لَا يَدْهُبُ
مِنْ قَلْبِهَا أَبْدًا؛ این گفتار مرد به
همسرش که «من تو را دوست دارم»،
هرگز از قلب زن بیرون نمی‌رود.»
تأمین سعادت دینی و دنیایی همسر

۷- پیامبر عزیز خدا ﷺ
می‌فرمایند:

«اللَّمَزَأَةُ عَلَى زَوْجِهَا أَنْ يَشْبَعَ بَطْنَهَا، وَ
يُكْسُوَ ظَهَرَهَا، وَيَعْلَمُهَا الصَّلَاةَ وَالصَّوْمَ وَالرَّكَاةَ
إِنْ كَانَ فِي مَالِهِ حَقٌّ، وَلَا تَخَالِفَهُ فِي ذَلِكَ؟؛
حق زن بر شوهرش این است که او را
سیر کند، لباس پوشاند، نماز و روزه و
زکات را - اگر در مال زن حق زکاتی
است - به او یاد دهد، و زن نیز در این
کارها با او مخالفت نورزد.»

این هم جهاد در راه خداست

۸- امام رضا علیه السلام می‌فرمایند:

«الْكَادُ عَلَى عَيْلِهِ مِنْ حَلَّ كَالْمَجَاهِدِ في
سَيْلِ اللَّهِ؟؛ کسی که از راه حلال برای
تأمین رفاه خانواده‌اش تلاش می‌کند،

۱- وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۰.

۲- مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۴۳.

۳- بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۷۲.

۴- وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۲۲۷.

زینت و آرایش را در زنانشان ببینند،
زنان نیز دوست دارند زینت و آرایش
را در مردانشان ببینند.»

خانه را کرم نکه دار

۱۳- امام رضا^ع می فرمایند:
 «تَبْغِي لِلْمُؤْمِنِينَ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ قُوتِ عِيَالِهِ
 فِي الْشَّتَاءِ وَيَزِيدَ فِي وَقْوَدِهِمْ»^۱؛ سزاوار
 است که مؤمن در زمستان از خوراک
 خانواده اش کم کند، و بر [چوب و
 زغال و] وسیله گرم کننده آنان بیفزاید.
 شاد ساختن خانواده در مناسبات های

فرخنده

۱۴- راوی می گوید به امام
 صادق^ع عرض کرد: حق زن بر
 شوهرش چیست؟ حضرت فرمودند:
 «...وَلَا تَكُونُ فَاكِهَةَ عَامَةٍ إِلَّا أَطْعَمَ عِيَالَهُ
 مِنْهَا وَلَا يَدْعُ أَنْ يَكُونَ لِلْعَيْدِ عِنْدَهُمْ فَضْلٌ فِي
 الطَّعَامِ وَأَنْ يَسْنَى لَهُمْ فِي ذَلِكَ شَيْءٌ مَالَمْ
 يَسْنَى لَهُمْ فِي سَاعَيْ الْأَيَامِ»^۲... هر میوه ای که
 همه مردم از آن می خورند، باید به

ترس خدا گریسته است و هر کس از
 ترس خدا بگرید، خداوند او را داخل
 نعمت های بهشت کند.»

بازار و خرید گوشت

۱۰- امام سجاد^ع می فرمایند:
 «الآن أَذْخُلْ أَلْسُوْقَ وَمَعِيْ دَرْهَمْ أَبْتَاعَ بِهِ
 لَحْمًا لِعِيَالِيِّ وَقَدْ قَرِمْوَا إِلَيْهِ أَحَبُّ إِلَيْهِ مِنْ أَنْ
 أَعْتَقَ نَسْمَةً»^۳؛ برای من به بازار رفتن و
 خرید یک درهم گوشت برای
 خانواده ام که میل به گوشت دارند، از
 بنده آزاد کردن دوست داشتنی تر
 است.»

سوغاتی رافراوش نکن

۱۱- امام صادق^ع می فرمایند:
 «إِذَا سَافَرَ أَحَدُكُمْ فَقَدِمَ مِنْ سَفَرِهِ فَلَيَأْتِ
 أَهْلَهُ بِمَا كَيْسَرَ؟ هرگاه یکی از شما به
 مسافت رود و سپس از سفر برگردد،
 پس باید برای خانواده خود به
 اندازه ای که توانایی دارد سوغاتی
 بیاورد.»

برای او آرایش می کنی؟

۱۲- امام باقر^ع می فرمایند:
 «النِّسَاءُ يُخْيِبِنَ أَنْ يَرِيَنَ الرَّجُلَ فِي مِثْلِ
 مَا يَحِبُّ الرَّجُلُ أَنْ يَرِيَ فِيهِ النِّسَاءَ مِنَ الزِّيَّةِ»^۴؛
 همان گونه که مردان دوست دارند

^۱- همان، ج ۱۵، ص ۲۵۱.

^۲- همان، ج ۸، ص ۳۳۷.

^۳- مکارم الاخلاق، ص ۸۰.

^۴- وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۲۴۹.

^۵- همان، ج ۱۵، ص ۲۲۷.

برخورد می کند، [به آنان] سلام کند و هنگام ورود با صدای کفش و با سرفه کردن، خانواده اش را از آمدن خود باخبر کند، تا اینکه چیزی نبیند که او را ناخوش آید».

خانواده اش بخوراند و در روزهای عید خوراک آنان را افزایش دهد، و چیزهایی برای آنان فراهم کند که در روزهای دیگر فراهم نمی کرده است.»
تهمت و سوء ظن هرگز

در کنار همسر نشستن

۱۸- پیامبر عزیز اسلام ﷺ می فرمایند:

«جُلُوسُ الْمَرْءِ عَنْ عِيَالِهِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ
عَنْ عِيَالِ مِنِ اغْتِكَافٍ فِي مَسْجِدٍ هُذَا؟
نَشِستَنِ مَرْدٌ در کنار خانواده اش، نزد خدای بزرگ دوست داشتنی تر از اعتکاف [و نشستن] در این مسجد من است.»

تاکنون لقمه در دهانش کذاشته ای؟

۱۹- پیامبر عزیز خدا ﷺ می فرمایند:

«إِنَّ الْرَّجَلَ لَيُؤْجَرُ فِي رَفِيعِ الْأَلْقَمَةِ إِلَى
فِي أَفْرَأَتِهِ؟ مَرْدٌ در برابر لقمه ای که در دهان زنش می گذارد پاداش می برد.»

۱۵- امام صادق علیه السلام می فرمایند:
«لَا تَقْنِقُوا نِسَاءَ كُمْ قَائِمٍ فِي قَدْفَهِنَ نِدَامَةً
طَوْلَهَ وَعَقْوَبَهَ شَدِيدَةً؛ بِهِ زَنَانُ خُودَ
تَهْمَتْ نَزِنِيدْ [و نسبت ناروا ندهید]،
زیرا در این کار، [برای شما] پشمیمانی طولانی و کیفر سختی خواهد بود.»
خداکنده تو بیایی

۱۶- پیامبر عزیز خدا ﷺ می فرمایند:

«هَلَكَ بِنْدِي الْمُرْوَةُ أَنْ يَبِيَّكَ الْرَّجُلُ عَنْ
مَنْزِلِهِ بِالْمَضْرِبِ الَّذِي فِيهِ أَهْلُهُ؟ از
جوانمردی دور است که [مردی] در شهری که خانواده اش هبتدن باشد،
ولی در غیر خانه خود بخوابد.»
آداب و رود به خانه

۱۷- امام صادق علیه السلام می فرمایند:

«يَسِّلِمُ الْرَّجُلُ إِذَا دَخَلَ عَلَى أَهْلِهِ وَإِذَا
دَخَلَ يَضْرِبُ بِتَغْلِيَهِ وَيَتَخَمَّعُ بِضَئْنَهِ ذَلِكَ
حَتَّى مَيُوذَنَهُمْ أَنَّهُ قَدْ جَاءَ حَتَّى لَا يَرَى شَيْئًا
بِمُكْرَهَةِ؟ هنگامی که مرد با خانواده اش

۱- بحار الانوار، ج ۱۰۲، ص ۲۴۹.

۲- وسائل الشيعة، ج ۱۴، ص ۱۲۲.

۳- بحار الانوار، ج ۷۶، ص ۱۱.

۴- میزان الحکمة، ج ۴، ص ۲۸۷.

۵- المحجة البيضاء، ج ۳، ص ۷۰.

وَالْعِرَامَةُ وَهِيَ الْمُتَحَبِّبَةُ لِزَوْجِهَا وَالْعَاشِقَةُ
لَهُ ...؛ بدان که زنان گوناگونند، برخی از
آنان دستاوردی گرانبها و توان
[ارنج‌های آدمی] هستند و این زن کسی
است که به شوهرش محبت می‌کند و
عاشق اوست.»

رضایت و شفاعت

۲۳- امام باقر علیه السلام می‌فرمایند:
«الأشفیع للمرأة أن تأخذ عن زوجها من رضا
زوجها^۱؛ برای زن هیچ شفیعی نزد
پروردگارش به اندازه رضایت
شوهرش سودمندتر نیست.»

عطر مهرو و محبت

۲۴- پیامبر عزیز خدا علیه السلام
می‌فرمایند:
«للرجل على المرأة أن تلزم بيته وتؤدّده
وتتحبّه وتشفّقه وتجتنب سخطه وتشيّع
مضراته وتوّفي بعهده ووعده^۲؛ حق مرد بر
زن این است که [زن] ملازم خانه او

- ۱- مکارم الاخلاق، ص ۲۱۸.
- ۲- البته دستورهای شوهر باید مخالف با
موازين اسلامی بشود.
- ۳- مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۴۳.
- ۴- همان، ج ۱۴، ص ۱۶۱.
- ۵- سفينة البحار، ج ۱، ص ۵۶۱.
- ۶- مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۴۴.

کنک نزن، فریاد نکش!

۲۰- پیامبر عزیز خدا علیه السلام به یکی
از زنان درباره حق زن بر شوهرش
می‌فرمایند:
«حَقُّكَ عَلَيْهِ أَنْ يُطْعِمَكِ مِمَّا يَأْكُلُ
وَيُكْسُلَكِ مِمَّا يَلْبَسُ وَلَا يَلْظَمَكِ وَلَا يُصِيبَ فَسِ
وَجْهِكِ^۳؛ حق تو بر شوهرت این است
که از آنچه خود می‌خورد به تو غذا
دهد، و از آنچه خود می‌پوشد تو رانیز
پوشاند، و به روی تو سیلی نزند و
فریاد نکشد.»

اخلاق زن نسبت به همسر

زیور اطاعت به گردن آویز

۲۱- پیامبر عزیز خدا علیه السلام
می‌فرمایند:
«إِنَّ لِلرَّجُلِ حَقًا عَلَى آمْرِهِ إِذَا دَعَاهَا
تَزْضِيدُهُ وَإِذَا أَمْرَهَا لَا تَغْصِيهُ وَلَا تَجْاوِهُ
بِالْخَلَافِ وَلَا تَخَالِفُهُ^۴؛ مرد حقی بر زنش
دارد [و آن حق این است که] چنانچه او
را صدازند پاسخ دهد، و هنگامی که او
رادستوری دهد سریچی نکند و پاسخ
مخالف ندهد و با او مخالفت نورزد.»

باران عشق و محبت

۲۲- امام رضا علیه السلام می‌فرمایند:
«إِعْلَمْ أَنَّ النِّسَاءَ شَتَّى فَمِنْهُنَّ الْغَنِيَّةُ

راضی باشد.»
اذیت نکن
۲۸- پیامبر عزیز خدا^{علیه السلام}
می فرمایند:
«مَنْ كَانَ لَهُ أَمْرَأَةٌ مُؤْذِنَةً لَمْ يَقْبَلْ اللَّهَ
صَلَاتُهَا وَلَا حَسَنَةً مِنْ عَمَلِهَا حَتَّى تُعَبِّهَهُ
وَتُتَرْضِيَهُ وَإِنْ صَامَتِ الْأَدَهْرَ وَقَامَتِ وَأَغْشَقَتِ
الرِّفَاقَابَ وَأَنْفَقَتِ الْأَمْوَالَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَكَانَتِ
أَقْوَى مَنْ تَرَدَّ الْأَنْذَارُ ثُمَّ قَالَ: وَعَلَى الْأَرْجَلِ مِثْلُ
ذَلِكَ الْوَزْرِ وَالْعَذَابِ إِذَا كَانَ لَهَا مُؤْذِنَةٌ ظَالِمًا^۴؛
کسی که زنی دارد که [آن زن] به او آزار
می رساند، خداوند نماز و کارهای نیک
زن رانعی پذیرد تا اینکه به مرد کمک و
او را راضی کند، اگر چه این زن تمام
عمر را روزه بگیرد و نماز بخواند و
بندگان را آزاد و دارایی [اش] را در راه
خدا انفاق کند، و این زن نخستین کسی
است که وارد آتش جهنم می شود.
سپس حضرت فرمودند: مرد نیز چنین
گناه و عذابی دارد اگر زنش را آزار
رساند و [به او] ستم کند.»

- ۱- وسائل الشيعة، ج ۱۴، ص ۱۱۵.
- ۲- مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۱۶۲.
- ۳- وسائل الشيعة، ج ۱۴، ص ۱۰۵.
- ۴- همان، ج ۱۴، ص ۱۱۶.

باشد، و به شوهرش دوستی و محبت و
دلسوزی کند، و از خشم وی دوری
گزیند، و آنچه را مورد رضایت اوست
انجام دهد، و به پیمان و وعده وی
وفادار باشد.»

سرانجام ناسباسی

۲۵- امام صادق^{علیه السلام} می فرمایند:
«أَيْمَّا أَمْرَأَةٌ قَاتَلَتْ لِزَوْجِهِ: مَا رَأَيْتَ قَطُّ
مِنْ وَجْهِكَ حَيْرًا فَقَدْ حَبَطَ عَمَلُهَا؟ هر زنی
به شوهرش بگوید: من از تو هرگز
خیری ندیدم، [شواب] کارش از بین
می رود.»

لجبازی هرگز

۲۶- پیامبر عزیز خدا^{علیه السلام}
می فرمایند:
«حَمِيرٌ نِسَائِكُمْ أَنْتُرُدُهُمْ أَنْتُلُوْهُمْ أَمْمَوَاتِهِمْ
وَشَرُّهُمْ أَلَّمْجُوحُ؟ بـهترین زنان انان زنی
است که با محبت، فرزندآور و سازگار
باشد، و بدترین آنان زنی است که
لجباز باشد.»

خشنه‌گین کردن شوهر هرگز

۲۷- پیامبر عزیز خدا^{علیه السلام}
می فرمایند:
«طُوبی لِإِنْرَأَةٍ رَضِيَ عَنْهَا زَوْجُهَا؟»
خوشابه حال زنی که شوهرش از او

هم به استقبالش برو و هم او را بدرقه

کن

۳۲- مردی خدمت رسول خدا
عَلِيَّ اللَّهُ أَمْد و عرض کرد: همسری دارم
که هرگاه وارد خانه می شوم به استقبالم
می آید، و چون از خانه بپرون می روم
بسدرقهام می کند و زمانی که مرا
اندوهگین می بیند می گوید: اگر برای
رزق و روزی [و مخارج زندگی] غصه
می خوری، بدان که خداوند آن را به
عهده گرفته است و اگر برای آخرت
خود غصه می خوری، خدا اندوهت را
زياد کند [و بيشتر به فکر آخرت
باشی]. رسول خدا عَلِيَّ اللَّهُ فرمودند: «إِنَّ اللَّهَ
عَمَلًا وَ هَذِهِ مِنْ عَمَلِهِ لَهَا نِصْفٌ أَخْرِ
الشَّهِيدِ»؛ برای خدا کارگزارانی [در
روی زمین] است و اين زن یکی از
کارگزاران خداست که پاداش او برابر با
نيمی از پاداش شهید است.

در اين کارها نيز به او کم کن

۳۳- پیامبر عزیز خدا عَلِيَّ اللَّهُ

چگونه می توانی او را غمکن ببینی؟

۲۹- امام صادق عَلِيَّ اللَّهُ می فرمایند:

«...سَعِيْدَةَ سَعِيْدَةَ أَمْرَأَةَ تَكْرِمَ زَوْجَهَا وَلَا
تُؤْذِيهِ وَتُطْعِنُهُ فِي جَمِيعِ أَخْوَالِهِ؛ خوشابه
سعادت و خوشابه سعادت آن زنی باد
که شوهرش را بزرگ دارد و به او آزار
نرساند و همیشه از شوهرش فرمانبری
کند.»

چشمداشت بجا و منطقی

۳۰- پیامبر عزیز خدا عَلِيَّ اللَّهُ

می فرمایند:

«لَا يَحِلُّ لِلْمَرْأَةِ أَنْ تَتَكَلَّفَ زَوْجَهَا فَوْقَ
طَائِفَتِهِ»؛ برای زن جایز نیست که
شوهرش را به بیش از توانایی اش
مجبور کند.»

مهمان با اجازه شوهر

۳۱- پیامبر عزیز خدا عَلِيَّ اللَّهُ

می فرمایند:

«أَتَيْهَا الْنَّاسُ إِنَّ لِنِسَاءَكُمْ عَلَيْكُمْ حَقًا
وَلَكُمْ عَلَيْهِنَّ حَقًا حَقُّكُمْ عَلَيْهِنَّ ... [أَنَّ]
لَا يَنْدَخِلَنَّ أَحَدًا تَكْرِمَهُوَنَّ بَيْوَكَمْ إِلَّا يَأْذِيَكُمْ؛
مردم! زن های شما بر شما حقی دارند و شما
هم بر آنان حقی دارید. حق شما بر آنان این
است که کسی را که شمارضایت ندارید،
بدون اجازه به منزلتان وارد نکنند.»

۱- بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۲۵۲.

۲- مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۴۲.

۳- بحار الانوار، ج ۷۶، ص ۲۴۸.

۴- وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۷.

«حَقُّ الْرَّجُلِ عَلَى النِّسَاءِ إِنْذَارَةُ الْتَّرَاجِ
 وَاضْلَالُهُ أَطْعَامٌ وَأَنْ تَسْفِيلَهُ عَنْ بَابِ بَيْتِهَا
 فَتَرْحَبُ وَأَنْ تَهْدَمَ إِنْهِيَّ الْطَّنَسُ وَالْمِنْدَبِلُ وَأَنْ
 تُوَصَّهُ وَأَنْ لَا تَنْتَهِيَّ نَفْسُهَا إِلَّا مِنْ عَلَيْهِ»؛ حق
 مرد بر زن این است که چراغ خانه را
 روشن سازد؛ غذای مطبوع فراهم کند؛
 و تا در خانه اش به پیشواز او برود و به
 او خوشامد بگوید؛ و تست آب و
 حوله را برابی او آماده کند و دست های
 او را بشوید؛ و بدون دلیل (عذر
 شرعی) مانع شوهر نسبت به نفس
 خودش نشود.»

رحمت خدا از آن کدبانویان است

۳۶- امام صادق علیه السلام از پیامبر عزیز
 خدا علیه السلام روایت می کند:
 «اگریما آمرتَهُ دَفَعْتُ مِنْ نَيْتِ زَوْجِهَا شَيْئًا
 مِنْ مَوْضِعِهِ إِلَى مَوْضِعِ تَرِبَّدِهِ صَلَاحًا نَظَرَ اللَّهُ
 إِلَيْهَا وَمَنْ نَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ لَمْ يَعْدُهُ»؛ هر زنی که
 در خانه شوهرش چیزی را برابی
 سامان دادن وضع خانه جابه جا کند،
 خداوند نظر [رحمت] به او می کند. و

می فرمایند:

«اَتَيْمَا آمْرَأَهُ اَغَاثَتْ زَوْجَهَا عَلَى الْحَجَّ
 وَالْجَهَادِ اَوْ طَلَبِ الْعِلْمِ اَعْطَاهَا اللَّهُ مِنَ الْثَّوَابِ
 مَا يَفْطَرِ اَمْرَأَهُ اَغْيَبَتْ مَلِكَهُ؛ هر زنی که در
 حج و جهاد و دانش اندوزی به
 شوهرش کمک کند، خداوند آن
 پاداشی را که به زن حضرت ایوب علیه السلام
 داده است، به او می دهد.»

شهری در بهشت خدا

۳۴- امام صادق علیه السلام می فرمایند:

«مَا مِنْ آمْرَأَهُ تَسْقِي زَوْجَهَا شَرَبَةً مِنْ مَاءٍ
 إِلَّا كَانَ خَيْرًا لَهَا مِنْ عِبَادَةٍ سَنَةٍ صِيَامٌ لَهَا
 وَقِيَامٌ لَهَا وَيَسِّيَ اللَّهُ لَهَا بِكُلِّ شَرَبَةٍ تَسْقِي
 زَوْجَهَا مَدِينَةً فِي الْجَنَّةِ وَعَفَرَ لَهَا سَيِّئَنَ
 خَطَبَةً؟؛ هر زنی که به شوهرش
 مقداری آب دهد، برای او بهتر از
 عبادت یک سال است که روزهایش
 روزه باشد و شب هایش عبادت کند. و
 خداوند به جای هر مقدار آبی که به
 شوهرش بنوشاند، شهری در بهشت
 برایش می سازد و شصت گناهش را
 می آمرزد.»

تأمین امنیت روانی همسر

۳۵- پیامبر عزیز خدا علیه السلام

می فرمایند:

۱- همان، ص ۲۰۱.

۲- وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۲۲.

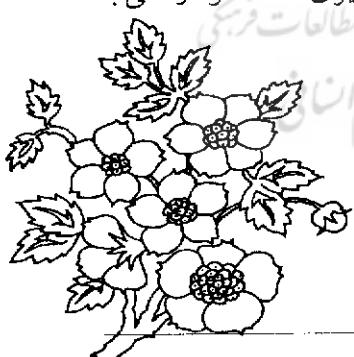
۳- مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۵۴.

۴- وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۱۷۵.

هر کس مورد نظر [رحمت] خدا قرار
گیرد، خدا عذابش نمی‌کند.»
آرایش فقط برای شوهر
خوشبوترین عطر، زیباترین لباس،
نیکوترین زینت

می‌شود و نه پشمیان.»
﴿إِنَّ مِنْ حَيْرِنِسَاءَكُمْ... الْمُتَبَرِّجَةُ مِنْ
زَوْجِهَا الْحَصَانَ عَنِّغَيْرِهِ؟ بِهُتْرِينَ زَنَانَ
شَمَا آنَ زَنَى اسْتَ كَهْ بَرَايِ شوهرش
آرایش و زینت می‌کند، اما از بیگانگان
خود را می‌پوشاند.»
از تو سپاسگزارم

۴۰- امام صادق علیه السلام می‌فرمایند:
«خَيْرٌ نِسَاءُكُمْ الَّتِي إِنْ أَغْطَيْتُ شَكْرَتَ
وَإِنْ مُعْتَدِلَتْ رَضِيَتْ؟ بِهُتْرِينَ زَنَانَ شَمَا آنَ
زنَى اسْتَ كَهْ چون به او چیزی داده
شود، سپاسگزاری کند و اگر به او
چیزی داده نشود راضی باشد.»

- ۱- الكافي، ج ۵، ص ۵۰۸.
- ۲- وسائل الشيعة، ج ۱۴، ص ۱۵.
- ۳- بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۲۳۵.
- ۴- همان، ج ۱۰۳، ص ۲۲۹.

۳۷- پیامبر عزیز خدا علیه السلام درباره
حق شوهر بر زن می‌فرمایند:
«عَلَيْهَا أَنْ تَطِيبَ بِأَطِيبٍ طَبِيهَا وَتَلْبِسَ
أَحْسَنَ ثِيَابِهَا وَتَرْيَئَنِ بِأَخْسَنِ زِينَتِهَا؛ بَرَ زَنَ
اسْتَ كَهْ [برای شوهرش] خوشبوترین
عطرهایش را بزند و قشنگترین
لباس‌هایش را بپوشد، و از زیباترین
زینت‌هایش استفاده کند.»

هنر آشپزی

۳۸- امام صادق علیه السلام می‌فرمایند:
«خَيْرٌ نِسَاءُكُمْ الْطَّيِّبَةُ الْرَّبِيعُ الْطَّيِّبَةُ
الْأَطْبَيْحُ الَّتِي إِذَا أَنْفَقْتُ أَنْفَقْتُ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ
أَنْسَكْتُ أَنْسَكْتُ بِمَعْرُوفٍ فَتِلْكَ عَامِلٌ مِنْ
عَمَالِ اللَّهِ وَعَامِلٌ اللَّهِ لَا يُخْبِبُ وَلَا يُنَدِّمُ؛
بِهُتْرِينَ زَنَانَ شَمَا زَنَى اسْتَ كَهْ دارای
بویی خوش و دست پختی خوب
باشد. هنگامی که خرج می‌کند، بجا
خرج کند، و هنگامی که خرج نمی‌کند
بجا از خرج کردن خودداری ورزد.
چسین زنی کارگزاری از کارگزاران
خداست و کارگزار خدا نه نامید